

Nr 55

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 4 §§ skattestrafflagen den 11 juni 1943 (nr 313), m. m.

Genom en den 8 november 1968 dagtecknad proposition, nr 168, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden och lagrådets protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

1) Lag

om ändrad lydelse av 1 och 4 §§ skattestrafflagen den 11 juni 1943 (nr 313)

Härigenom förordnas, att 1 och 4 §§ skattestrafflagen den 11 juni 1943¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

Var som i deklARATION till ledning vid fastställande av skatt uppsåtligen lämnar oriktig uppgift ägnad att för honom eller den han företräder leda till frihet från skatt eller till för låg sådan, dömes för falskdeklARATION till böter eller fängelse i högst två år. Böterna skola bestämmas till högst fem gånger det belopp, som genom den oriktiga uppgiften undandragits eller, om uppgiften följts, skulle ha va undandragits, dock minst fyrahundra kronor, där ej skattebelopp som nyss nämnts understiger ett-hundra kronor.

Var som i deklARATION till ledning vid fastställande av skatt uppsåtligen lämnar oriktig uppgift ägnad att för honom eller den han företräder leda till frihet från skatt, till för låg sådan eller till oriktig återbetalning av skatt, dömes för falskdeklARATION till böter eller fängelse i högst två år. Böterna skola bestämmas till högst fem gånger det belopp, som genom den oriktiga uppgiften undandragits eller oriktigt återbetalats eller, om uppgiften följts, skulle ha va undandragits eller oriktigt återbetalats, dock minst fyrahundra kronor, där ej skattebelopp som nyss nämnts understiger etthundra kronor.

Lika med ————— skriftlig försäkrAN.

¹ Senaste lydelse av 1 och 4 §§ se 1964:197.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

Den som förskyllt fängelse må, efter omständigheterna, dömas att gälda straffskatt med högst tre gånger det belopp, som undandragits eller kunde hava undandragits.

Den som förskyllt fängelse må, efter omständigheterna, dömas att gälda straffskatt med högst tre gånger det belopp, som undandragits eller *oriktigt återbetalats* eller kunde hava undandragits *eller oriktigt återbetalats*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1969.

2) Lag

**angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 16 juni 1961 (nr 332) om
handräckning vid taxeringsrevision**

Härigenom förordnas, att 11 § lagen den 16 juni 1961 om handräckning vid taxeringsrevision skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

11 §.

Vad i denna lag stadgas om taxeringsrevision skall även äga tillämpning i fråga om granskning enligt 9—11 §§ förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning samt kontroll enligt 78 § 1 mom. uppbördsförordningen och 7 § tredje stycket förordningen angående uppbörd av avgifter enligt lagen om försäkring för allmän tilläggspension, m. m.

Vad i denna lag stadgas om taxeringsrevision skall även äga tillämpning i fråga om *skatterevision enligt 28 § förordningen om mervärdeskatt*, granskning enligt 9—11 §§ förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning samt kontroll enligt 78 § 1 mom. uppbördsförordningen och 7 § tredje stycket förordningen angående uppbörd av avgifter enligt lagen om försäkring för allmän tilläggspension, m. m.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1969.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås sådan komplettering av skattestrafflagen att denna blir tillämplig även när oriktig uppgift i deklaration eller därmed jämförlig handling till ledning vid fastställande av mervärdeskatt är ägnad att leda till oriktig återbetalning av sådan skatt. Vidare föreslås att lagen om handräckning vid taxeringsrevision görs tillämplig även på skatterevision som avser mervärdeskatt.

Inledning

En allmän omsättningsskatt enligt mervärdeskatteprincipen kommer enligt beslut av vårriksdagen (prop. 100, BeU 45, rskr 294) att avlösa den nuvarande allmänna varuskatten den 1 januari 1969. Bestämmelserna om den nya skatten, mervärdeskatten, finns i förordningen den 6 juni 1968 (nr 430) om mervärdeskatt (MF). MF innehåller även bestämmelser om övergången från allmän varuskatt till mervärdeskatt.

I prop. 1968: 137 till höstriksdagen har Kungl. Maj:t föreslagit vissa ändringar i MF. Dessa ändringar gäller i första hand sådana delar där riksdagen gjorde förbehåll för förnyad prövning när mervärdeskatten antogs. Vidare gäller de föreslagna ändringarna bl. a. övergångsbestämmelserna där syftet är att eliminera retroaktiva verkningar av mervärdeskatten. Förslagen har antagits av riksdagen med vissa kompletteringar av i huvudsak teknisk natur. Härvidlag torde utskottet få hänvisa till bevillningsutskottets betänkande 1968: 62. Samtliga ändringar är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1969.

I samband med övergången till mervärdeskatt aktualiseras frågan om tillämpning av skattestrafflagen den 11 juni 1943 (nr 313) och lagen den 16 juni 1961 (nr 332) om handräckning vid taxeringsrevision.

Departementschefen

Vid lagrådsremissen anförde *föredragande departementschefen, statsrådet Sträng*, bl. a. följande.

Skattestrafflagen

Inledningsvis vill jag nämna att i prop. 1968: 137 föreslås sådan ändring av 68 § andra stycket MF, att brott mot 66 § förordningen, dvs. brott mot skattestrafflagen, skall kunna åtalas även utan anmälan av länsstyrelsen. Det är här fråga om förhållandevis grova brott och en sådan ordning är därför motiverad. Härtill kommer att övriga brott mot skattestrafflagen ligger under allmänt åtal.

Frågan om påföljd för den som lämnar oriktig uppgift i deklaration eller annan jämförlig handling utreds f. n. av en särskild kommitté, skattestrafflagutredningen. Kommittén tillsattes år 1966 och kan enligt inhämtad uppgift beräknas avsluta sitt arbete och lämna betänkande med förslag i ämnet under år 1969. Man bör därför inte nu företa någon mera genomgripande ändring av skattestrafflagen. Enhetliga bestämmelser bör emel-

lertid som utskottet framhållit gälla beträffande den som lämnar oriktig uppgift, oavsett om uppgiften är ägnad att till hans förmån leda till för låg skatt, till frihet från skatt eller till oriktig återbetalning av skatt. Sådana enhetliga bestämmelser kan erhållas genom en sådan komplettering av skattestrafflagen att denna blir tillämplig även när den oriktiga uppgiften är ägnad att leda till oriktig återbetalning. Kompletteringen får anses vara av sådan art att den utan olägenhet kan genomföras utan att skattestrafflagutredningens förslag avvaktas.

Böterna bör bestämmas med utgångspunkt i det skattebelopp som har återbetalats felaktigt på grund av den oriktiga uppgiften eller som skulle ha återbetalats felaktigt om uppgiften följts. Är den oriktiga uppgiften ägnad att leda till såväl undandragande av skattebelopp som oriktig återbetalning bör böterna bestämmas med utgångspunkt i summan av det undandragna och det oriktigt återbetalade beloppet.

Under återopande av vad jag här anfört förordar jag ändring av 1 och 4 §§ skattestrafflagen. Ändringen bör träda i kraft den 1 januari 1969.

Lagen om handräckning vid taxeringsrevision

Samma handräckningsförfarande bör kunna tillgripas vid skatterevision enligt 28 § MF som vid taxeringsrevision enligt förordningen om allmän varuskatt. Bestämmelser med sådan innebörd hör naturligen hemma i lagen om handräckning vid taxeringsrevision. I 11 § lagen finns hänvisningar till granskning och kontroll av skatt och avgift enligt vissa andra författningar som gör handräckningsförfarandet tillämpligt också vid sådan granskning och kontroll. Jag föreslår därför sådant tillägg till nämnda paragraf att lagen blir tillämplig även i fråga om skatterevision avseende mervärdeskatt.

De nuvarande bestämmelserna om handräckning vid taxeringsrevision enligt förordningen om allmän varuskatt berörs inte. Dessa bestämmelser måste nämligen vara i kraft ännu några år med hänsyn till att eftertaxering till allmän varuskatt även efter utgången av år 1968 kan bli aktuell inom tid som nämns i 115 § taxeringsförordningen. Ej heller i övrigt påverkas bestämmelserna i lagen om handräckning vid taxeringsrevision.

Den föreslagna kompletteringen av 11 § lagen om handräckning vid taxeringsrevision bör träda i kraft den 1 januari 1969.

Beträffande departementschefens redogörelse för mervärdeskatten som beskattningsform och för gällande bestämmelser i skattestrafflagen och om taxeringsrevision torde utskottet få hänvisa till propositionen s. 4—8.

Lagrådet

Beträffande lagrådets yttrande och departementschefens anmälan därav hänvisas till propositionen s. 12—13. De jämkningar som lagrådet förordade har vidtagits.

Utskottet

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får därför hemställa,

att förevarande proposition, nr 168, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 3 december 1968

På första lagutskottets vägnar:

ERIK SVEDBERG

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herr Erik Svedberg (s), fröken Mattson (s), herrar Hjorth (s), Arvidson (h), Ernulf (fp), Svanström (cp), fru Lindström (s) och herr Lidgard (h);

från andra kammaren: herrar Ekström i Björkvik (s), Svensson i Vä (cp), Gustafsson i Borås (fp), Oskarson (h), fru Lindekvisst (s), herrar Jönsson i Malmö (s), Hansson i Piteå (s) och Sjöholm (fp).